

FOCUS Sekcie riadenia programov regionálneho rozvoja

Krok za krokom vpred aj v Spišskom Štiavniku

V lone prírody na úpätí malebného Slovenského raja leží nenápadný Spišský Štiavnik. Je to stará a významná obec na brehoch Hornádu, v západnej časti Hornádskej kotliny vo Vikartovskej priekope. Mierne členitý chotár zasahuje na severe do najvýchodnejšej časti Kozích chrbtov a na juhu do Národného parku Slovenský raj. Od okresného mesta Poprad je vzdialená 12 km. Pre niečo vyše 2 700 obyvateľov poskytol Regionálny operačný program doslova skrášľovaciú kúru ich obce.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1246, ako opátstvo rehole cistercitov. Spišský Štiavnik je slovanskou obcou, ktorej dejiny sú úzko späté s miestnym cisterciatským opátstvom Panny Márie, ktoré založil brat uhorského kráľa Belu IV. medzi rokmi 1216-1223. Názov obce je odvodený od tunajšieho potoka Štiavnik. Od času cistercitov sa celá dolina volala Mariánska - to znamená, že všetci poddaní sa volali „Mariáni“. Obyvatelia Mariánskej doliny nosili na rúchu odznak s iniciálmi MV z latinského prekladu MARIAE VALLIS – Mariánska dolina. Neskôr toto pomenovanie ostalo iba Štiavničanom, takže na okolí sú dodnes známi ako „Mariáni“. Uprostred obce pri Hornáde stojí gotický rímsko-katolícky kostol z konca 14. storočia, barokovo upravený v 18. storočí. Je zasvätený narodeniu Panny Márie. Okrem iného sa tu nachádza aj poschodový renesančný kaštieľ zo 16. a 17. storočia, postavený na mieste stredovekého cisterciánskeho kláštora. Kaštieľ je majetkom Spišskej Kapituly. Dnes je prázdny a nevyužitý. Medzi významných obyvateľov obce patrí aj rodák - filmový režisér Prof. PhDr. Martin Slivka, DrSc.

Spišský Štiavnik sa zapojil medzi množstvo slovenských obcí a miest, ktoré požiadali o finančnú pomoc Európskej únie pre regeneráciu sídiel - konkrétne pre revitalizáciu verejných priestranstiev v centre obce.

Podľa starostky obce Márie Kleinovej bol projekt revitalizácie veľmi náročný: „Bolo málo času na spracovanie projektu, ktorý bol potrebný na zahájenie stavebného konania. Projekt sa mohol realizovať iba na obecných pozemkoch. Problémy boli aj s majetko-právnym vysporiadaním. Nakoniec sme to všetko stihli v požadovaných termínoch, vrátane verejného obstarávania.“

Navonok nenápadná obec, akoby schovaná v kotline, sa dnes môže pýšiť moderným, novým chodníkom pri obecnom úrade. Vďaka Regionálnemu operačnému programu sa však toho zrealizovalo viac. Okrem chodníka zrekonštruovali aj plochu pred obecným úradom a nielen to. Špišský Štiavnik je jednou z prvých obcí, cez ktoré preteká rieka Hornád, prameniaca pri neďalekých Vikartovciach. Nie je to už len prirodzená zeleň, ktorá lemuje tento významný tok v obci. Chodník pri rieke sa dočkal nového osvetlenia, opäť vďaka ROP a usilovnosti miestneho zastupiteľstva. Do obce sa dostanete len z dvoch smerov. Napriek tomu ľudia dennodenne dochádzajú najmä do Popradu za prácou, do škôl aj na úrady, využívajúc prostriedky autobusovej dopravy. Pre vyšší komfort a kvalitu prostredia im obec s pomocou ROP zmodernizovalo autobusovú zastávku. Hádám najvyužívanejšie chodníky taktiež dostali nový šat – menovite chodník ku škole, ku kostolu (aj plocha pri kostole) a k cintorínu. Prvky drobnej architektúry a sadové úpravy sú čerešničkou na torte v rámci regenerácie Spišského Štiavnika prostriedkami EÚ.

Štiavničania sa však môžu už teraz tešiť na ďalšie pozitívne zmeny v obci. Napokon starostka Mária Kleinová a jej tím čakajú na vhodné nové výzvy ROP. „**Uvažujeme o možných protipovodňových opatreniach,**“ dodáva starostka.

Aj navonok nenápadná obec ako Spišský Štiavnik svedčí o prínose Európskej únie prostredníctvom operačných programov. Zvyšovanie kvality prostredia, v ktorom žijeme, je však evidentné – krok za krokom – a na väčšine územia Slovenskej republiky.

Príspevok z EÚ zdrojov

361 989,15 eur

Začiatok a ukončenie realizácie projektu

03/2009 – 12/2011

Kontakty:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičová 12

812 66 Bratislava

tel: 00421 2 59 26 61 11

fax: 00421 2 59 26 64 35

www.mpsr.sk

Sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja

Prievozská 2/B

825 25 Bratislava 26

e-mail: inforop@build.gov.sk

www.ropka.sk